

Impressie van de reis naar Oekraïne in najaar 2014

Vanuit Mir Wam is er een hulpvraag uitgezet voor een jongen met incontinentieproblematiek en het observeren van 2 blinde meisjes.

Ik geef u graag een inkijkje in mijn belevenissen.

Ik zal nu per onderdeel iets vertellen, het is maar iets want er is zoveel wat ik beleeft heb en dan de dingen nog, die niet in woorden te vangen zijn.

Friedensstimme Duitsland

Maandag 27 oktober vertrokken we uit richting Marienheide in Duitsland. Alle ingezamelde spullen konden mee maar dan zaten we ook meer dan afgeladen vol! Ik had niet gedacht dat het allemaal mee zou kunnen. In Marienheide hebben we onze eerste stop bij Friedestimme, waar we Jacob ophalen die meegaat en alle spullen overgeladen worden in een Caddy stationcar. We kunnen zo aanschuiven aan het ontbijt en om 8.00uur hebben gezamenlijk een weekopening.

Friedestimme Duitsland is een geloofsgemeenschap die in Marienheide hun Mission hebben. Daarin wordt lectuur uitgegeven, er is een boekhandel en wordt er veel gedaan aan humanitaire hulp in Oekraïne en Rusland. Veel mensen van Friedestimme kunnen Russisch wegens familiebanden daar. Het werk in Mission wordt gedaan door diaconessen. Nog veelal jonge vrouwen die hun leven willen inzetten voor het Koninkrijk van God. In de weekenden zijn ze thuis, soms 3-4uur rijden daar vandaan. Door de week woont iedereen intern. Ze hebben ook een concertzaal waar Cd's opgenomen worden voor verspreiding van het evangelie, de liederen in het Russisch e.d. Tijdens de weekopening wordt er, na het zingen, een Bijbeltekst toegelicht door de directeur. Die maandagmorgen ging het over 'waakt en bidt'. Daarna gingen we op de knieën en deden enkele vrouwen een persoonlijk gebed waarna de directeur het gebed eindigde. Er werd nog gevraagd naar noden, zorgen of andere zaken voor voorbede, daarin werd ook onze reis benoemd en opgedragen aan de Heere.

Nadat alle spullen in de Caddy waren overgeladen en nog meer hulpgoederen tot de nok vol vertrokken we.

Tussen Mir wam en Friedensstimme Duitsland is er een nauwe samenwerking in hulptransporten.

Onderweg

Op de heenweg zijn we na een hele dag rijden in Duitsland door Polen en Slowakije naar Oekraïne gegaan. (Op de terugweg door Hongarije en Oostenrijk.)

Onderweg doen we Bijbelse raadsels, die voorgangers onder elkaar opgeven. We praten over voorgaande reizen naar Oekraïne en Rusland en over uitredingen die de Heere steeds weer betoont te geven.

Het was al donker toen we de grens tussen Duitsland en Polen overstaken, die grens is open. We passeren de grens van Polen-Slowakije, ook deze grens is open. We rijden langs een mooi fjord en ik geniet van de natuur, we komen zo zachtjes aan ook aan de rand van de Under-Karpaten, een bergketen. Prachtige herfstkleuren zijn te zien.

Niet iedereen kan genieten van de natuur. Er is bij de anderen een spanning voor de Oekraïense grens. Ik weet dat er geestelijke lectuur aan 'boord' is, maar ik wist niet dat het nog steeds spannend is om deze binnen Oekraïne te krijgen. Dus van die spanning krijg ik pas op het laatste iets mee. Gelukkig passeerden we de grens zonder problemen, de auto werd wel onderzocht maar niet alles is bekeken. We mochten de Heere ervoor danken.

Eenmaal in de Oekraïne was het aan alles te merken. De wegen als eerste. Zijn in Slowakije de wegen met Europees geld opnieuw aangelegd dan wel gerepareerd, in Oekraïne is dat niet het geval. We moeten nog heel wat kuilen omzeilen! Nog 36 kilometer.

Ook de levensstandaard is beduidend lager. Vooral oude auto's, hier en daar een trekkertje met ploeg, oude vrachtauto's en soms ineens een paard met wagen. Nieuwe auto's zijn er overigens ook niet besteed met alle kuilen in de weg.

Aankomst in Turya Bistra

Eenmaal van de 'doorgaande weg' is de weg naar Turya Bistra zo mogelijk nog slechter. En als we dan de 'straat' inrijden waar we zijn moeten, is dat gewoon een weg van losliggende stenen, meer niet. Bij dominee Viktor aangekomen staat er een uitgebreide maaltijd te wachten. Naast onze stoelen danken we de Heere voor Zijn bewarende hand onderweg, voor het spoedige verloop aan de grens en vragen we Zijn zegen over de maaltijd die wacht.

Zodra mijn gastvrouw thuis is vertrek ik 3 huizen verderop, waar zij woont. Maar niet nadat we de Heere gedankt hebben voor de maaltijd en gebeden hebben voor het werk, de taak die wacht. Nu wordt het toch wel spannend. Wie zou mijn gastvrouw zijn, zou ik het kunnen wennen, zou het klikken enz.

Alle 7 kinderen en Misha kijken me aan en ik stel me voor.

Ik krijg een grote kamer voor mezelf alleen. Ik voel me bezwaard. Wetend dat hier 9 mensen en Misha wonen en ik krijg een kamer alleen, dus ik zeg dat ik echt wel wil delen met de kinderen, maar geen sprake van, zo is het goed. Het is een zit/slaapkamer en de inhoud van de auto wordt hier opgestapeld. Het is een hartelijk ontvangst.

Maar we moeten ook even verder, want de mannen vertrekken morgen weer en dan moeten hier de zaken gedaan zijn en ik ingewijd.

Dus zo gaan we even later, het is al donker, hotsend en klutsend over de weg naar de 2 blinde meisjes, zo'n 6 kilometer verder. Ik maak kennis met de ouders en de meisjes en de hele verdere zigeunerfamilie die op het erf woont. Over de meisjes later meer.

Eenmaal weer terug in Turya Bistra hebben we een gesprek met Misha waar mijn gastvrouw ook bij aanwezig is over de taak die wacht. Wat verwachten we van elkaar.

Nu eerst nog een hapje eten en dan is het de hoogste tijd voor bed. De dinsdag is ook al weer om.

De eerste keer dat ik bij de meisjes ben doe ik wat oefeningen om te zien hoe de beentjes staan t.o.v. de heupen, of er spitsvoeten zijn of de voeten gewoon op de grond kunnen zetten en hoe het met de armpjes gesteld zijn. Zo dun als die armen en beentjes zijn, droevig, zo breekbaar. Het is een kort bezoek.

De tweede keer dat ik ging kon ik de omgeving beter bekijken. Een rommelig erf met achter het grote huis nog een huisje waar je met een trap naar toen moet. Een 2 kamer appartement waar 7 mensen leven. De keuken is vrij ruim 3x5meter. De slaapkamer waar 1 tweepersoonsbed staat en 2 andere bedjes is 2x5meter. Op de vloer in de slaapkamer liggen dekens, luiers hebben de meisjes niet aan, beiden liggen nog in bed.

Met Warsava die is al het meest wakker ga ik aan de slag. Ik zing wat zoals 'draai het wielje nog eens rond' om te zien welke bewegingen er soepel gaan. Ook om wat vertrouwen te winnen. Daarna kijk ik of ze kan staan maar dat kan ze alleen aan de spijlen van het bedje, niet als ik ze bij haar romp pak. Ze maakt dan wel de loop beweging maar niet met gestrekte knieën. Ik heb knisperboekjes bij me, daar moet ze aan wennen, maar voelt wel en je ziet ze als het ware denken en onderscheiden. En ook het speeltje als de telefoondraaischijf wat geluid maakt kan ze op een gegeven moment zelf ronddraaien.

Als ik met Julia bezig ga is die erg angstig. Of dat van mij is, mijn stemgeluid of alle vreemde geluiden die ze waarneemt weet ik niet, maar het leidt ertoe dat ik niet met haar kan spelen en goed bekijken. Dan maar terug in je bedje, je eigen vertrouwde omgeving waar ik nog probeer te kijken of de armen en beentjes goed staan. Voor zover ik kan waarnemen is dat wel het geval.

Maar duidelijk is wel dat Wersava meer kan, ook verstandelijk

De derde keer dat ik kom liggen beide meisjes nog diep in slaap. Ik zou beter 'smiddags kunnen gaan maar dat kwam voor mij niet zo goed uit.

Wersava pluk ik uit haar bed en zo waar, als ik met haar zing 'draai het wielje nog eens rond' doet ze mee met de bewegingen. Duidelijk een teken van herkenning, dat is erg fijn om te merken, dat geeft ook moed om door te gaan en geeft informatie dat Wersava echt wel dingen aan te leren zijn. Ze staat een poosje aan de spijlen van het bedje, ze staat goed maar kan niet zelf gaan zitten of zich optrekken om te staan. Dit is echt een kwestie van dagelijkse therapie om de spieren te ontwikkelen. Als je geen prikkels krijgt ontwikkelen je spieren ook niet. Ze kan en durft ook niet te verstappen naar links of rechts. Heel verrassend vond ik het dat ze ineens mijn naam noemde, ik werd er stil van. Julia zet ik op de grond en zij gaat op de tast met haar voeten, schuivend op haar billen op zoek naar haar moeder die ze hoort in de keuken. Ze tast veel met haar voeten welke kant ze op moet. Zij kan niet staan! Waarom weet ik niet, kom ik niet achter. Ze is nog steeds angstig en daarom lukt het me niet om met haar te spelen.

Ik heb mandarijnen bij me en die smikkelen we lekker op. Dan hebben ze al iets binnen.

Beide meisjes kunnen wel praten, maar ik denk dat Wersava verstandelijk beter functioneert. Later zie ik een stukje video van 3 jaar geleden waarop beide meisjes staan. Dan schrik ik ervan in welke slechte toestand zij toen waren, dan gaat het nu heel wat beter.

De omgeving is erg vies en hygiëne kennen zij nauwelijks tot niet. Ik geloof dat de luizen rondom vlogen. Maar op de een of andere manier mocht ik daar doorheen zien en werd ik met ontferming

bewogen over hen. Moest denken aan de Heere Jezus, voor Hem stond de omgeving ook niet in de weg om goed te doen. Hij was met innerlijke ontferming over hen bewogen zou ik dan niet iets daarvan mogen vertonen aan deze meisjes?

Bijzonder is ook dat het Nieuwe Testament in brailleschrift is het Russisch in de buurt niets ligt te doen. Zou het ooit mogelijk zijn dat deze meisjes zelf het Woord kunnen gaan 'lezen'?

Misha

De eigenlijke taak waar ik voor ging is voor Misha. Een jongen van bijna 15 jaar. Hij kampt met incontinentieproblemen tgv een verwante Spina Bifida. Het is een pientere jongen die net als andere jongeren in de pubertijd is. Maar dat is in de therapie niet te merken hoor. Hij doet gewillig alle oefeningen. De eerste dag is het heel erg wennen, je moet een ritme zien te vinden waarin je de training geeft en daar moet ik mijn overige programma op afstemmen. De taal is een duidelijke barrière, maar ook die kan overwonnen worden. En bij vragen gaan we naar 'tante' Tanja.

Het komt aan op discipline en doorzettingsvermogen, in de wetenschap dat het 4 tot 6 weken kan duren voor je resultaat kan verwachten moet ik niet in 2 weken willen weten of het iets doet. Wat ik wel belangrijk vind en in deze 2 weken kan sturen is een gedragsverandering. Hierover is de laatste dag ook nog goed doorgesproken en Misha toont goede wil. Er is hem veel aan gelegen om van zijn incontinentie verlost te worden. Dat toonde hij ook met het geschenk wat hij mij gaf. Ik voelde me er verlegen mee, maar ook dankbaar.

Tijdens de training van 10 seconden rust geeft mij het de mogelijkheid om Oekraïens of Russisch te leren. Zo kan ik binnen 3 dagen tellen tot 10 en daarna alle boerderijdieren opnoemen, de dagen van de week te leren en ten slotte ledematen van mijn hoofd tot mijn tenen. Ik heb aan Misha een goede leermeester.

Natuurlijk vraag ik ook naar de gezondheid van zijn voeten, aangezien dat klomp voeten zijn geweest. Maar ook naar zijn thuissituatie, zijn moeder en oma. Misha en zijn moeder wonen bij zijn oma in huis.

En verder...

... heb ik erg genoten van het Oekraïense zonnetje. Iedere dag was die te zien en heb ik er in gezeten op de stoep aardappels te schillen, thee te drinken, buiten te spelen met de kinderen.

... als het om 16.00uur te koud werd gingen we naar binnen, dan deed ik Memorie met de jongere kinderen of Rummicub met de oudere kinders.

... stond ik er met mijn neus boven op als er iets gekookt werd en dat werd er de hele dag door! Minimaal 2x warm eten soms zelfs 3x beginnend met warm ontbijt (griesmeelpap, macaroni, aardappelsoep, wentelteefjes). Heb er erg van genoten, lustte alles en geen maag- darmklachten. Het gekke is dat 3 uur na de maaltijd alles al verteerd is, hoewel het best vet/olieachtig is en ik veel at en dat 2 tot 3x op een dag. Terwijl ik op de terugweg 1x een maaltijd gebruik in Hongarije met westers eten ik wel maag- darmklachten had!

... genoot ik van de omgeving en natuur. De herfstkleuren, bergen en dieren. Lekker wandelen, de omgeving verkennen op zoek naar de koeien.

... draaide ik mee in het gezin en huishouden van Tanja en Joera met 7 kinderen.

... mocht ik mee-eten van alle baksels en iets zien van de creativiteit van een moeder.

... is er veel gesproken via het woordenboek en gebaren, wat soms echt lachwekkend is maar wel overkomt.

Zondag

Iedere eerste zondag van de maand is het avondmaal. Door de week is het altijd 1 tot 2x kerk. Op de woensdag is dat een Bijbelstudie in de week van voorbereiding een kerkdienst. Het is een niet geregistreerde Baptisten gemeente die de kinderdoop verwerpt. Verder zie ik vooral eenvoud. Geen sieraden, lange rokken, lange haardracht, niet roken en drinken. Getrouwde vrouwen dragen een hoofddoekje.

Op vrijdag in de kerkdienst had ik een baret op, maar er werd voor de zondag gevraagd of ik ook een hoofddoek op wilde zetten want voornamelijk de oudere mensen zouden zich hieraan storen. Nou dat is voor mij geen probleem, het gaat er mij om dat ik iets op mijn hoofd heb als ik een kerkdienst bezoek. Nadien mocht ik 2 doekjes uitzoeken om mee te nemen naar Holland. Ik gaf aan dat als ik die in de kerk op zou doen alle mensen vreselijk zouden kijken en maakte daarbij de beweging van een verrekijker om te verduidelijken. Maar toen werd er gezegd dat als ik met een baret zou verschijnen ze hier in Oekraïne met een verrekijker zouden kijken. De baretten die vanuit Holland komen verdwijnen letterlijk in de prullenbak. Even als de te korte rokken (boven de knie).

Hier volgt een korte impressie van de herfstconferentie op de zondag.

Om 13.30uur is het tijd om weer naar de kerk te gaan. Er zal vandaag een herfstconferentie gehouden worden met jeugd uit de gehele streek. Sommige moeten echt wel 3 uur rijden met busjes vol om hier te zijn. Er zal eerst lezingen gehouden worden, daarna gezamenlijk eten. Ik bezoek de conferentie. Zo'n 250-300 jongelui zijn aanwezig. Keurig gekleed, rokken tot over de knie, jongens heel netjes in overhemd met of zonder trui erover. Meiden allemaal lang haar, in een vlecht of opgestoken. Sommige met hoofddoek, ligt denk ik beetje aan de streek.

De eenvoud spreekt mij erg aan. Heel leuk om te zien is dat ze ook precies doen als de Hollands jeugd. Ze gaan achteraan zitten en de leiders proberen hen naar voren te krijgen. De jeugd is blijkaar overal hetzelfde.

We gaan zingen en daarna een welkom. We lezen samen Psalm 118 en daar wordt een openingswoord over gesproken en gezamenlijk op de knieën gebeden. Ooit 300 jongelui op de knieën gezien om te bidden!? Daarna is er door een 'jeugdvereniging' een declamatie. Iets opzeggen en zingen onder begeleiding van de piano en een panfluitist.

De eerste lezing is uit 1 Sam 17: 50-52 over David. Ik kan niets verstaan en soms snap ik het ook niet waarom er gelachen wordt. Ik begrijp wel dat ze de tekst zo pakkend mogelijk maken en toepassen in de praktijk van alle dag. Ook daarna weer een declamatie.

De volgende lezing ging over de laatste tijd, de eindtijd. Hoewel ik niets verstond voelde ik dat het een indringende lezing was, pakkend en praktisch, gericht op het hart. Het mobieltje kwam uitgebreid ter sprake.

Daarna werd er gezongen en tijdens het zingen kwam een meisje naar voren en ging op de knieën tot belijdenis. Zij bid hardop voor de microfoon, daarna wordt er voor haar gebeden door een jeugdleider. Het zingen gaat verder tot er weer mensen zijn die belijdenis doen. Zo doen er wel 10-12 jongelui in het openbaar een gebed, allemaal persoonlijk, waarna er door een jeugdleider gebeden wordt. Indrukwekkend! Geen schroom om dit in openbaar te doen. Aan de andere kant zie ik dat het ernst is en zonder opsmuk.

We zingen verder en als het lied uit is doen er nog enkele jonge mensen vanaf hun plaats een persoonlijk gebed. Je merkt bij veel jongelui beroering/ontroering over hetgeen gebeurt. Wat jammer dat ik het niet versta.

Na dit alles wordt er nog een afsluitend woord gesproken, het was van 16.00 tot 20.00uur kerk en daarna nog gezamenlijk eten. Beneden in de zaal staat alles al op tafels gereed. Alle plaatsen zijn bezet, er wordt gebeden waarbij iedereen gaat staan. Om 21.00uur is iedereen weer naar huis een grote afwas achterlatend.

Zulke conferenties gebeuren meer, soms ook met een overnachting, boven in de kerk, honderden matrassen liggen daar opgestapeld.

Uitdelen van pakketjes

Op de donderdagavond heb ik alle pakketjes uitgedeeld onder de zigeuner gemeente. Heb gevraagd hoeveel gezinnen er waren en zo heb ik precies 39 pakketjes gemaakt. Op donderdagavond was er kerk daar en na de kerkdienst heb ik ze uitgedeeld. Ik moest een woordje spreken wat vertaald werd door mijn gastvrouw en moest ook een gebed doen, heb daarin de Heere gedankt dat ik zoveel mocht inzamelen om nu uit te delen. Dat Hem alle dank toekomt, niet Holland, niet Nelleke maar alleen de Heere. Daarna deed ds Petja een gebed. Waarna ik de pakketten uitdeelde, één voor één kwamen ze naar voren en overhandigde ik een tasje met levensmiddelen.

Toen alles uitgedeeld was deed ds Petja nog een gebed en gingen we naar huis.

Rijken en armen ontmoeten elkander, de Heere heeft hen allen gemaakt. Kon ik nu maar duidelijk maken dat alleen de zegen des Heeren rijk maakt en Hij er geen smart bijvoegt. Niet de veelheid aan geld en goed.

Aan alles komt een eind

Ook aan mijn tijd in Oekraïne. Ik heb jullie een klein stukje laten meebeleven, het is echt maar een klein stukje.

En bracht ik spullen naar Turya Bistra ik kreeg ook spullen mee terug. Een bolchrysant, pure eigen gemaakte druivensap, gedroogde appeltjes, een heerlijk prutje van paprika, tomaat en courgette, chocolade en heel veel herinneringen in mijn hoofd.

Na een voorspoedige reis mochten we vrijdag 7 november weer thuis aankomen. Ook nu heeft de Heere ons gespaard en bewaard.

Hij geve ook Zijn zegen over het werk wat gedaan mocht worden.

Uw Koninkrijk kome, in Nederland maar ook in Oekraïne. Bidt u mee?